

ԲԱՐՈՅԱՎԷՊ

Ինքնայօժար բարեգործոսրիս մը :

Շատ տարի չէ Ռարիզու մէջ օր մը գիշեր ատեն բարեկեցիկ երիտասարդ մը նեղ փողոցէ մը անցնելու ժամանակը , յանկարծակի անծանօթ մարդ մը իր զգեստէն ուժով բռնեց ու մեծ դանակ մը կուրծքին վրայ շողացրնելով՝ քսակը տալը կամ մահն ընտրելը առջևը դրաւ : Վաճախրտ երիտասարդն ամենեւին չխուզեցաւ . իր թափանցող աչուքներովը փայլակի արագութեամբ մը կռուելով դիմացինը՝ իմացաւ որ ոչ չարութիւնը , այլ թշուառութիւնն էր գահավիժողը զանիկայ . և ուզելով արդիւնաւոր գործ մը ընել , զօրաւոր ձայնով մը որոտաց առ նա . « Ի՞նչ կ'ուզես ինձմէ , ողորմելի մարդ , ըսէ նայիմ' ի՞նչ կ'ուզես : — Բան չեմ ուզեր , պատասխանեց անիկայ հեկեկաձայն : — Ո՞վ ես դու , ի՞նչ գործքի տէր մարդ ես : — Կօչկակարի մը քով կ'աշխատիմ . աղքատ անօգնական մնացած՝ չեմ կրնար կնիկս ու չորս որդիքս պահել . անչ , չեմ գիտեր . . . : — Ո՞ր է բնակութիւնդ : — Սա փողոցը , հացավաճառի մը տունը : — Երթանք տեսնանք , » :

Կօչկակարը դողալով ու սարսափով պաշարուած երիտասարդին հրացայտ աչքերէն՝ հնազանդեցաւ անոր իշխանական հրամանին , և առաջնորդեց անոր դէպ 'ի իր տունը : Հացավաճառին խանութը կին մը միայն կար . երիտասարդը հարցուց անոր թէ արդեօք կը ճանչնանք այս մարդը : « Ե՛րբ , կօչկակարի աշակերտ մըն է և տանը հինգերորդ յարկը կը բնակի իր բազմաթիւ ընտանեօքը , զորոնք մեծ տառապանքով հազիւ թէ կը կերակրէ : — Ինչո՞ւ համար հաց չէք տար իրեն : — Պարոն , մենք դեռ նոր եկանք հոս հաստատուելու , անոր համար չենք կրնար մէկէն վստահանալ ու փոխով շատ հաց տալ . երկս ապսպրեց ինձի որ մէկ Ֆրանգէ աւելի փոխով հաց չտամ այս մարդուն : — Հի

մա չորս հինգ հաց մը տուր իրեն , » : Երբ սանդուխներէն վեր գացին . բնակարանին դուռն որ բացուեցաւ , ընտանեաց աչքին դպան հացերը , և կրնիկն ու տղաքը վազեցին ինկան հացերուն վրայ և կարծես թէ իրարու ձեռքէն կ'ուզէին յափշտակել : Բարեբարը շուզեց ժամանակ թողուլ անոնց շնորհակալ ըլլալու այս երախտեացն համար , որով անօթութեան խեղճ վիճակէն կը խալըսէին . շուտով մը վարիջաւ , երկու ոսկի տուաւ հացավաճառին կնոջն որ պէտք եղած ատենը հաց տայ անոնց , ու ելաւ գնաց : Կօչկակարին ընտանիքն անձկանօք կը սպասէին մէկ մ'ալ տեսնելու ազնիւ երիտասարդը՝ իրենց անկեղծ երախտագիտութիւնն յայտնելու համար . և ահա քանի մը օր անցնելէն ետքը՝ նորէն երևցաւ անիկայ , և ըսաւ ընտանեաց զըլխոյն որ իրեն հետ միատեղ գուրս գայ : Ըսաւ տարաւ զանիկայ մեծ խանութ մը , որուն մէջ կօչկակարի արուեստին համար հարկաւոր եղած ամէն գործիքներն ու նիւթերը առատութեամբ կային ու զետեղուած էին մասնաւոր դարաններու մէջ , և կարևոր կարասիներն ալ կը գտնուէին : Հարցուց ան ատեն կօչկակարին . « Գո՞հ կ'ըլլայիր արդեօք թէ որ այս խանութը քուկը ըլլար : — Ո՞հ , ո՛ւր էր թէ . . . բայց ափսոս որ . . . : — Ի՞նչ կայ : — Կօչկակարի հրամանագիր չունիմ , և զայն առնելու համար ստակ չկայ քովս : — Գու՞ հոգ մի ըներ , ես կ'առնեմ , » : Ըսաւ մէկէն զայն հրամանագիրը . որով այնպիսի վիճակի մը մէջ դրաւ զկօչկակարը , որ անկէ ետքը իր ձեռաց աշխատանքովը կարենայ դիւրաւ իր և իր ընտանեաց ապրուստը ճարել : Երբ այսպիսի բարեգործութիւն մը ընողը քսանրեօթը տարուան երիտասարդ մը կ'երևար , որ ուղեց անծանօթ թողուլ իր անձը , և թէպէտ շատ ետեւէ ինկան փնտռեցին՝ բայց անկարելի եղաւ մէկ մ'ալ զինքը գտնելը : Երբ թէ իրեք չորս հազար Ֆրանգ ծախք ըրեր է այն խանութին վրայ :